

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

389.375

Szerző: _____

Cím: *A hídvámm*

Idő

"1930"

Forrás: *Budapesti Hírlap*

Személy

*Bp.**1930. II. 29.*

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (O)

A hídvámm

Ha a jószándékú polgár adót hall emlegetni, — nem ő tehet róla — végigborsózik a háta. Mert adni nem szeretünk. Ha már ilyesmiről van szó, a megajándékoztatás vidámabbra hangolja az emberi szívet, mint ha neki kell adakoznia. Asszonyok szenvedése tehát, amikor azt állítják, hogy nincs nagyobb gyönyörűség, mint — adni. Hogy miért pengtjük ezúttal a már eléggé elhasznált hídokat? Mert újból arról van szó, hogy *adjunk*.

Arról van szó, hogy új hidak épülnek majd a fővárosban és ezeken az új hidakon — *vámmot fognak szedni*. Kissé nehezen veszi be a fül ezt hírt. Mi, akik rég jártunk gyermekcipőben, még élénken emlékszünk arra, amikor a pesti polgárt, ahogy teszem a valaha magyar büszkeséget jelentő Lánchíd pesti főjéhez ért, megállította, egy jókora pléhdoboz az államhatalomnak mögötte ezüst-inóros sapkában, formaruhában ülő képviselője. Ha át akartál menni, pesti polgár, a keeses budai oldalra, előbb le kellett szurnod két rézkrajcárt. Ezért a két rézkrajcárért a kezembe nyomtak egy sárga bádogtallért és e bádogtallért pontosan bele kellett ejteni a pléhdobozba. Ez csak a haladás időszakában volt így. Eredetileg át kellett cipelned a piszkos bádogtallért a valaha látványosságzámba menő hid budai fejéhez és csak ott szabadulhattál meg a pléh-obulustól. Örömjongással fogadott reformszámba ment, amikor a pléhskatulyát a pesti hídfőre hozták át s a két rézkrajcár leszúrásával kézbe kapott szutykos pléhdarabkát azon nyomban bele is ejthetted

az obulusra örökétvággyal leső Danaida-edénybe. És jaj volt a gondolataiba merülő gyalogos vándornak, ha megfélekedett a pléhbárcáról. A persely őrei olyanok voltak, mint boldogult Tábort Róbert ifjúsági regényének határőrei: Csupa Szem és Csupa Fül. Már messziről beléderesztették szemük villámgyorkutaszát s az orrod hegyéről leolvasták, hogy *magafelédkező* közelg. Oda se néztek, mégis meghallották, hogy valaki *vakutasként* akar átlopakodni a zöldellő budai hegyek aljában terülő földi paradicsomba. Am a kocsiforgalom is megállt e vámszedő hidaknál, ha a kocogó konflis utasának véletlenül nem volt aprópénze. Jó szerencse, hogy akkoriban nem éltünk olyan rohanó életet, mint ma — az embervérrel kendőzködő gépkocsi napjaiban. Nem is olyan régen virágzott e hídvámm dívatja. Hálátlanok vagyunk, hamar felejtünk. Hamar elfelejtettük, hogy az úgynevezett forradalomnak úgy lehet egyetlen értelmes és jelentős eredménye ennek a krajcáros vámszedésnek a megszüntetése volt. Pesti polgár hinni sem akart szemeknek, amikor első ízben sétálhatott át akadály és obulus nélkül, a szabad mozgás álmértevel a Pestet s Budát az obulussal elválasztó s voltaképpen obulus eltörlésével de facto egyesítő dunai hidakon.

Most aztán bosszút áll és új életre kél a hálátlanul elfelejtett pléh-obulus. Két-égtelen: Pest és Buda felső és alsó végének érdeke, hogy ne kelljen nagyot kerülnie, hanem közvetlen juthasson át a túlspartra. Ezért *két a két új híd*. És ha kell, akkor fizesse

is meg — akinek kell. — Ne essék zokon, de némiképp emlékümbé idézi a vámmak ez a magát a jogfejlődés szempontából is túlélt neme a hűbérség idejét. Az évszázaddal előlt való államhatalom laza korzakát, amikor egyházi és világi hűbéresek és önkormányzatoknak a centrális hatalom rovására túltengő ereje a kiskirályok *belső vámszedésében*, a *harmincadokban* is megmutatkozott. Ám akkoriban ez biztosságot, sértetlenséget és megvébet jelentett és garantált a harmincadfizető számára. S bárha ez nem volt magyar különlegesség, csak Mária-Terézia idején lett kizárólagos vámszedővé az állam. Amikor már nem ezért a *vámmért* garantálta a biztosságot, hanem a maga presztízse okából. Azóta kizáróan az adóztatásnak, az állam pénzszerzésének egyik módja minden efféle *belső vám*. Nem gazdasági oka és célja van, pusztán *pénzügyi*. Ilyen *pénzügyi* motívumokkal magyarázzák a megépítendő új hidak vámmját is.

Az állam polgárai számára építi meg a hidakat. Az ő hídjait. De csak előlegezi a hídépítés költségeit, melyeket majd búzás kamattal hajt be polgárain. Mert emlékezzünk csak: a Lánchíd jó Széchenyi Istvántól számítva kerek nyolevan esztendőn át adóztatta Pesti Polgárt. Vajjon hány zorosán térült meg a technika e nagyszerű alkotásának az ára és a fenntartási költsége? És vajjon hány emberöltőn át fizet majd az obudai és borárosztéri új hídon Pesti Polgár, amiért át-

sétáland a Dunán? A magyar állam nagyon szegény. Bizony, bizony valamely új kis adónemre, adóforráskára van szüksége. De — kérjük szeretettel — mi pesti polgárkák is nagyon szegények vagyunk és közvetve és közvetlenül, de bizony mi fogjuk ezeket az új hídvámmokat megfizetni, sőt vajban, tejben, miegyébben alaposan túlfizetni. Ne méltóztassék erről megfélekedezni.